

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA DĖL KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2012 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. birželio 17 d. Nr. K7 - 15
Kėdainiai

Auditas atliktas vykdant
Savivaldybės kontrolierės Zitos Valiauskienės
2012-07-02 įsakymą Nr. K1-10

Auditą atliko
Vyr. specialistė Angelina Gadeikienė
Vyr. specialistė Rūta Lukoševičienė
Vyr. specialistė Vilma Unikienė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kėdainių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.kedainiai.lt

IŽANGA

Savivaldybės finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtintu 2012 metų veiklos planu ir savivaldybės kontrolieriaus įsakymu², atliko Kontrolės ir audito tarnybos vyriausiosios specialistės Vilma Unikienė, Rūta Lukoševičienė, Angelina Gadeikienė.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto vidaus kontrolės sistemą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2012 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, dėl 2012 metų konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinių bei dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.

Audituotas subjektas – Kėdainių rajono savivaldybė (toliau – savivaldybė), adresas: J.Basanavičiaus g. 36, Kėdainiai. Identifikavimo kodas – 188768545.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybės administracijos direktorius Romualdas Gailiūnas. Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus vedėja dirbo Rasa Vitkutė, Biudžeto ir finansų skyriaus vedėja – Janina Aksinavičienė, Turto valdymo skyriaus vedėja – Audronė Naujalienė. Savivaldybės išdo apskaitą vedė Biudžeto ir finansų skyriaus vyriausioji specialistė Rasa Ročienė, Savivaldybės privatizavimo fondo - Apskaitos skyriaus vyriausioji specialistė Regina Čiužauskienė, Savivaldybės biudžetinių įstaigų – atitinkamos biudžetinės įstaigos vyriausiasis buhalteris.

Audito procedūros buvo atliekamos pagal atrankinio tyrimo rezultatus pasirinktose subjektuose (komponentuose) - Juozo Paukštelio pagrindinėje mokykloje, Miegėnų pagrindinėje mokykloje, Jaunimo mokykloje, Labūnavos pagrindinėje mokykloje, Kėdainių vaikų globos namuose „Saulutė“, Kėdainių rajono savivaldybės priešgaisrinėje tarnyboje, Kėdainių švietimo pagalbos tarnyboje, Kėdainių rajono savivaldybės administracijoje ir jos struktūriniuose padaliniuose - Vilainių, Dotnuvos, Pelėdnagių, Pernaravos, Josvainių, Krakių seniūnijose. Šių įstaigų vadovai atsakingi už biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir teisingą pateikimą, patikėjimo teise valdomo valstybės ir savivaldybės turto ir lėšų, valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Audituojamasis laikotarpis - 2012 metai.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai. Nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadose.

Ataskaita teikiama Kėdainių rajono savivaldybės merui ir Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriui, bei jos kopija Kėdainių rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

¹ Kėdainių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2011-11-18 įsakymas Nr. K1-31 „Dėl 2012 metų veiklos plano tvirtinimo“;

² Kėdainių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2012-07-02 įsakymas Nr.K1-10 „Dėl finansinio (teisėtumo) audito atlikimo“.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami savivaldybės administracijos ir savivaldybei pavaldžių subjektų Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai pateikti rinkiniai:

1. Finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, kuriuos pateikė savivaldybės administracija, jos struktūriniai padaliniai - Vilainių, Dotnuvos, Pelėdnagių, Pernaravos, Josvainių, Krakių seniūnijos bei savivaldybei pavaldžios įstaigos - Juozo Paukštelio, Labūnavos, Miegėnų pagrindinės mokyklos, Jaunimo mokykla, Kėdainių vaikų globos namai „Saulutė“, Kėdainių rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, Kėdainių švietimo pagalbos tarnyba.

Įvertinę 2012 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, savivaldybės administracijai pateikėme raštus su pastebėjimais, o jos struktūriniams padaliniams – seniūnijoms ir savivaldybei pavaldžioms įstaigoms pateikėme audito ataskaitas ir rekomendacijas. Šių auditų rezultatai naudojami vertinant Savivaldybės biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius.

2. 2013 m. kovo 22 d. (patikslintas 2013-05-14) vertinimui pateiktas Kėdainių rajono savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita 2012 m. pagal gruodžio 31d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Kėdainių rajono savivaldybės išdo metinės finansinės ataskaitos 2012-12-31 aiškinamasis raštas.

3. 2013 m. kovo 22 d. vertinimui pateiktas Kėdainių rajono savivaldybės privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita 2012 m. pagal gruodžio 31d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Kėdainių rajono savivaldybės privatizavimo fondo aiškinamasis raštas prie 2012 m. metinio finansinių ataskaitų rinkinio;

4. Vertinimui 2013 m. vasario 15 d.³ pateiktas Konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Aiškinamasis raštas prie Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos už 2012 metus;
- Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita metinė (forma Nr. 1-sav.);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2-sav.);
- Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.);
- Ilgalaikių paskolų panaudojimo statistinė 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4 - sav.);

³Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2013-02-15 raštas Nr. AS-1196 „Dėl 2012 metų savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos“

- Mokėtinų ir gautinų sumų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4);
- Informacija apie išlaidų asignavimų valdytojų darbo užmokesčiui vykdymą 2012 m. gruodžio 31 d. (forma B-1.).

5. Savivaldybės administracijos biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012-12-31 ataskaita (forma Nr.2) (mokinio krepšelis).

6. Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo priedo Fb1 Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012-12-31 ataskaita.

7. 2013m. birželio 7 d.⁴ vertinimui pateiktas Kėdainių rajono savivaldybės Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudaro:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita 2012 m. pagal gruodžio 31d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31d. duomenis;
- 2012 metų aiškinamasis raštas.

8. 2013m. birželio 6 d.⁵ vertinimui pateikta savivaldybės Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Kėdainių rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto pajamų ir įplaukų patikslintas planas **125 mln. 325,7 tūkst. Lt**, faktiškai gauta **129 mln. 339,3 tūkst. Lt**, 4013,6 tūkst. Lt daugiau.

2012 metais buvo vykdoma 11 programų, kurių finansavimui panaudota 128 mln. 566,6 tūkst. Lt. arba 97,5 proc. planuotų išlaidų. Programų priemonėms įgyvendinti savivaldybės asignavimai paskirstyti 68 asignavimų valdytojams, iš kurių Savivaldybės administracijai skiriama 24 proc. visų asignavimų.

Savivaldybė valdo, naudoja ir disponuoja jai nuosavybės teise priklausančią ir patikėjimo teise valdomą turtą, kurio likutinė vertė 2012-12-31 - 334 mln. 649,3 tūkst. Lt.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai sudaro 1285,7 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtinių klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 1 proc. savivaldybės turto vertės, tai sudaro 3346,5 tūkst. Lt. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ir kitos ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta išsami rizikos analizė, vidaus kontrolės sistemos vertinimas, nustatytos svarbiausios audito sritys, kuriose atliktos ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių pagrindinės audito procedūros.

Pagrindines audito procedūras atlikome šiose svarbiausiose audito srityse:

- Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų,
- Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo,

⁴ Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2013-06-07 raštas Nr. AS-3550 „Dėl 2012 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“;

⁵ Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2013-06-06 raštas Nr. AS-3515 „Dėl ataskaitos pateikimo“

- Mokėtinų ir gautinų sumų,
- Ilgalaikio turto,
- Privatizavimo fondo,
- Mero fondo lėšų panaudojimo,
- Administracijos direktoriaus rezervo lėšų panaudojimo,
- Savivaldybės vardu imtų paskolų,
- Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybės biudžetui (mokinio krepšelis) panaudojimo,
- kūno kultūros ir sporto plėtros programos lėšos.

Atliktas veiklos auditas dėl vietinės rinkliavos už komunalines atliekas surinkimo ir atliekų tvarkymo organizavimo.

Pagrindinės audito procedūros atliktos atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo audito visumą. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo ir analitines procedūras.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶ ir mūsų sukaupia auditorių patirtimi.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

1. Dėl Savivaldybės 2012 metų biudžeto įvykdymo

1.1. Biudžeto įvykdymo rodikliai ir bendrosios tendencijos

Kėdainių rajono Savivaldybės taryba (toliau taryba) patvirtino 2012 metų savivaldybės biudžetą⁷ 124 mln. 753,3 tūkst. Lt. Tarybos sprendimais metų eigoje savivaldybės biudžetas buvo tikslintas 5 kartus.

Pagal savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2012-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) nurodytus duomenis 2012 m. *Savivaldybės biudžetas įvykdytas*:

1. 2012 metų biudžeto pajamų ir įplaukų patikslintas planas **125 mln. 325,7 tūkst. Lt**, faktiškai gauta **129 mln. 339,3 tūkst. Lt.**, tai 4013,6 tūkst. Lt arba 3,2 procentais daugiau.
2. 2012 metais savivaldybės biudžeto pajamų įvykdymo struktūroje kaip ir ankstesniais metais, didžiausią dalį visų gautų pajamų sudarė šios pajamų rūšys:
 - Dotacijos - 50,93 proc.;
 - Mokesčiai - 41,24 proc.;
 - Kitos pajamos - 4,73 proc.;
3. 2012 metais savivaldybės biudžeto pajamų įvykdymo struktūroje pagal detalias pajamų rūšis, didžiausią dalį visų gautų pajamų sudarė šios pajamų rūšys:
 - Speciali tikslinė dotacija mokinio krepšeliui finansuoti - 30 proc.;
 - Gyventojų pajamų mokestis (VMI) -24,3 proc.;
 - Speciali tikslinė dotacija valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti - 16,9 proc.;
 - Gyventojų pajamų mokestis savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti - 7,1 proc.;
 - Turto mokesčiai - 4,1 proc., t.t. įmonių ir organizacijų nekilnojamo turto mokestis - 2,9 proc.;

Visos kitos pajamų rūšys sudaro mažą procentą.

1.2. Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto pajamų užduoties įvykdymas

Savivaldybės biudžeto pajamas sudaro surinkti mokesčiai, dotacijos, gautos iš valstybės biudžeto, pajamos gautos iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo ir kitos pajamos.

1. Gyventojų pajamų mokesčio 2012 metais surinkta 8,7 proc. daugiau nei buvo suplanuota. Lyginant su 2011 metais šio mokesčio, perskaičiavus palyginamosiomis sąlygomis, surinkta 6,2 proc. arba 1 mln. 821,3 tūkst. Lt daugiau, nei ankstesniais metais.
2. 2012 metais nekilnojamo turto mokesčio surinkimo planas įvykdytas 23,3 proc., lyginant su 2011 metais surinkta daugiau 577,7 tūkst. Lt.

⁷ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-02-10 sprendimas Nr.1, „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto tvirtinimo“.

3. Žemės mokesčio surinkta 211 tūkst. Lt daugiau nei planuota, lyginant su praėjusiais metais 121 tūkst. Lt daugiau.
4. Žemės nuomos mokesčio surinkta 1,5 proc. daugiau nei planuota, tačiau palyginus su 2011 metais - 28,5 tūkst. Lt mažiau.
5. Pajamų iš vietinės rinkliavos surinkta 131,6 tūkst. Lt daugiau nei planuota, lyginant su praėjusiais metais 230,5 tūkst. Lt daugiau.
6. Valstybinės rinkliavos surinkta 59,6 tūkst. Lt daugiau nei planuota. Lyginant su 2011 metų tuo pačiu laikotarpiu pajamos sumažėjo 15,5 proc. arba 25,6 tūkst. Lt.
7. Kėdainių rajono savivaldybės asignavimų valdytojai atlikdami funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, per einamus metus surinko 4 mln. 312 tūkst. Lt pajamų už patalpų nuomą, atsitiktines paslaugas, įmokas už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose. Planas neįvykdytas 39,1 tūkst. Lt., didžiausias nesurinkimas įmokų už atsitiktines paslaugas (94,9 tūkst. Lt). Lyginant su 2011 metais šių pajamų surinkta 1,6 proc. mažiau.

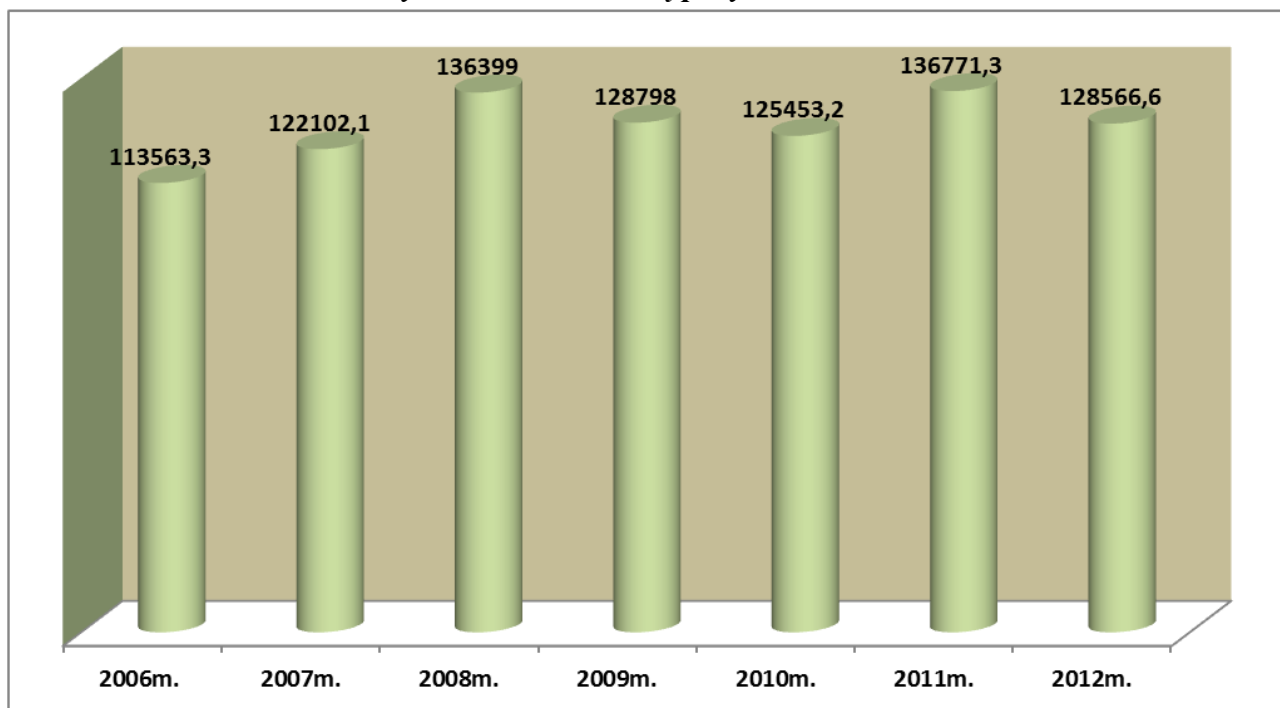
Kėdainių rajono savivaldybė negavo 381,3 tūkst. Lt planuotų mokesčių pajamų dėl rajono tarybos sprendimais suteiktų mokesčių ir rinkliavų lengvatų:

- 65,1 tūkst. Lt – dėl atleidimo nuo gyventojų pajamų mokesčio;
- 299,6 tūkst. Lt – dėl atleidimo nuo žemės mokesčio nustačius neapmokestinamų žemės sklypų dydžius asmenims turintiems teisę į mokesčių lengvatas pagal Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymą;
- 3,2 tūkst. Lt – dėl atleidimo nuo žemės nuomos mokesčio;
- 10,8 tūkst. Lt – dėl įmonių ir organizacijų atleidimo nuo nekilnojamo turto mokesčio;
- 2,6 tūkst. Lt – dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos mokesčio.

2012 metais savivaldybė rajono tarybos sprendimais suteikė mokesčių ir rinkliavų lengvatų 80,5 tūkst. Lt mažiau nei 2011 metais.

1.3. Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto išlaidos

Savivaldybės biudžeto išlaidų pokytis 2006-2012 metai

Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis savivaldybės 2012 metų patikslintas išlaidų planas – **131 mln. 903,3 tūkst. Lt**, kasinės išlaidos yra **128 mln. 566,6 tūkst. Lt** arba 97,5 proc. planuotų išlaidų. Planuotas biudžeto deficitas – **6 mln. 577,6 tūkst. Lt**, įvykdytas biudžeto perteklius – **772,7 tūkst. Lt**.

Kėdainių rajono savivaldybė, vadovaujantis biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsniu, gražino Finansų ministerijai **167,9 tūkst. Lt** nepanaudotų planuotų specialios tikslinės dotacijos asignavimų:

- 162,0 tūkst. Lt** valstybinėms (perduotų savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų, iš jų:
 - 5,2 tūkst. Lt dalyvavimo rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas;
 - 131,9 tūkst. Lt pašalpų skirtų paramai mažas pajamas gaunančioms šeimoms;
 - 10,4 tūkst. Lt lėšų skirtų socialinei paramai mokiniams;
 - 3,5 tūkst. Lt lėšų skirtų socialinėms paslaugoms finansuoti;
 - 5,5 tūkst. Lt rengiant ir vykdant mobilizaciją;
 - 2,2 tūkst. Lt žemės ūkio funkcijai atlikti; ir t.t.
- 5,9 tūkst. Lt** mokinio krepšelio lėšų.

Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją (su skolintomis lėšomis) nuo bendrų išlaidų sudaro:

- Bendros valstybės paslaugos – 8,1 proc.,
- Gynyba - 0,08 proc.,
- Viešojo tvarka ir visuomenės apsauga - 1,25 proc.,
- Ekonomika - 2,72 proc.,
- Aplinkos apsauga - 5,27 proc.,
- Būstas ir komunalinis ūkis - 2,7 proc.,
- Sveikatos priežiūra - 0,9 proc.,

- Poilsis, kultūra ir religija - 5,74 proc.,
- Švietimas - 53,77 proc.,
- Socialinė apsauga – 19,47 proc.

Didžiausia dalis biudžeto lėšų skiriama švietimui. 2012 metais švietimo kasinės išlaidos sudarė 69 mln.162,7 tūkst. Lt, iš kurių mokinio krepšelio lėšos – 38 mln. 832,1 tūkst. Lt. Lyginant su 2011 metais, išlaidos švietimui sumažėjo 5,4 proc. arba 3 mln. 977 tūkst. Lt, iš jų mokinio krepšelio lėšos sumažėjo 6,3 proc. arba 2 mln. 604,8 tūkst. Lt. Mokinio krepšelio lėšų rajone sumažėjimui įtakos turėjo mokinių skaičiaus mažėjimas. 2011-2012 m.m. mokinių skaičius sumažėjo 597 mokiniais.

2012 metais socialinės apsaugos kasinės išlaidos sudarė 25 mln. 21,4 tūkst. Lt. Per metus sumažėjo 1 mln.938 tūkst. Lt. arba 7,2 proc. Didelę įtaką turėjo mažėjantis gavėjų skaičius.

Savivaldybės mokėtinios ir gautinos sumos

2012-12-31 savivaldybės mokėtinios sumos iš biudžeto lėšų yra 21854,5 tūkst. Lt

2012-12-31 savivaldybės gautinos sumos iš biudžeto yra 589,3 tūkst. Lt

Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų suvestinėje 2012-12-31 ataskaitoje (forma Nr.4) rajono savivaldybės mokėtinios sumos iš biudžeto lėšų 21854,5 tūkst. Lt. Savivaldybės mokėtinios sumos per 2012 metus padidėjo 2790,8 tūkst. Lt. Didžiausia savivaldybės skola – 16926,7 tūkst. Lt, iš jų 16540,0 tūkst. Lt - ilgalaikės paskolos.

Savivaldybės didžiausios mokėtinios sumos iš biudžeto lėšų, kai įvykdymo terminas pradelstas dėl asignavimų trūkumo daugiau kaip 45 dienos - 63,5 tūkst. Lt, iš jų;

- Sporto mokykla - 39,2 tūkst. Lt, (komunalinės paslaugos)
- Gudžiūnų seniūnija - 13,3 tūkst. Lt (transporto išlaikymas)
- Mikalojaus Daukšos pagrindinė mokykla - 6,4 tūkst. Lt (už paslaugas, patalpų valymą).

Savivaldybės 2012-12-31 gautinos sumos iš biudžeto - 589,3 tūkst. Lt. Per metus įsiskolinimas sumažėjo 417,4 tūkst. Lt.

Gautinos sumos dėl Kėdainių suaugusių mokymo centro už 2012 metus formoje Nr.4 iš biudžeto nurodytos neteisingai -12,3 tūkst. Lt, (pateikta suma turi būti 1,4 tūkst. Lt.), todėl savivaldybės gautinos lėšos pavaizduotos neteisingai, skirtumas 10,9 tūkst. Lt.

Vaikų globos namai „Saulutė“ Mokėtinų ir gautinų sumų 2012-12-31 ataskaitoje (forma Nr.4) neteisingai atskleidė ir parodė darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidų įsiskolinimą - 5,0 tūkst. Lt.

Didžiausią gautinų sumų iš biudžeto lėšų dalį sudaro 300,0 tūkst. Lt perskolintos lėšos, rajono tarybos sprendimais perskolintos savivaldybės kontroliuojamai įstaigai UAB „Kėdainių vandenys“ kuro pirkimui.

Apyvartos lėšų likutis 2012 m. gruodžio 31 d. – 4 mln. 568,9 tūkst. Lt, iš jų 4 mln. 13,6 tūkst. Lt. gautos ir nepanaudotos viršplaninės pajamos, 555,3 tūkst. Lt nepanaudoti asignavimai. Apyvartinės lėšos paskirstytos 2012 m. įsiskolinimams dengti:

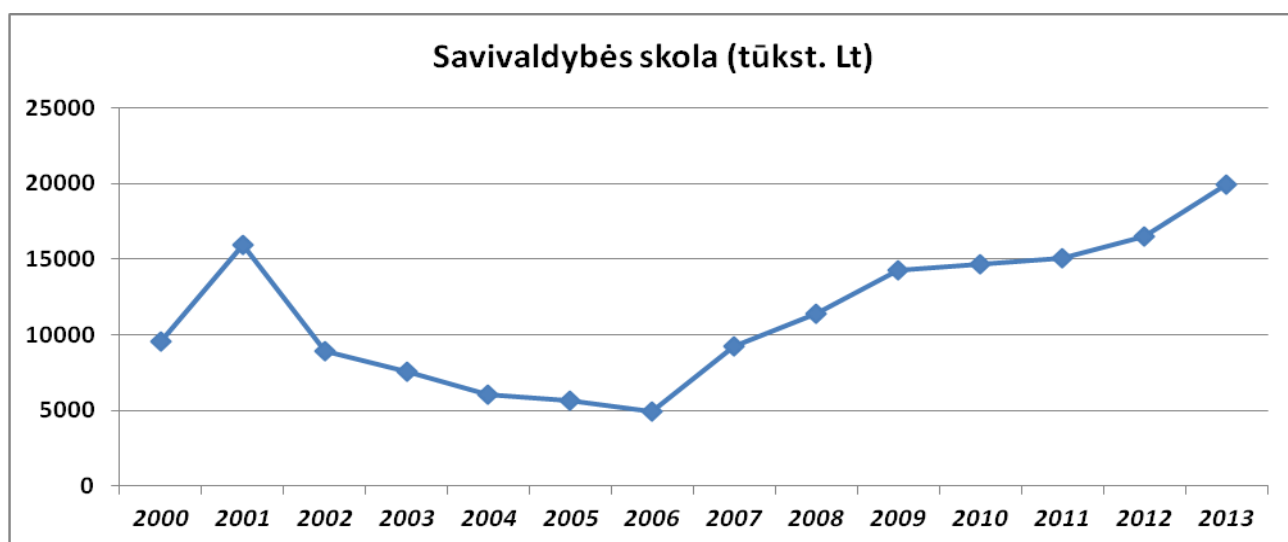
- 3 mln. 959,1 tūkst. Lt – paskolai grąžinti;
- 106,3 tūkst. Lt – komunalinių atliekų tvarkytojui;
- 229,9 tūkst. Lt – aplinkos apsaugos remimo specialiajai programai;
- 28,6 tūkst. Lt – lėšos gautos už patalpų nuomą;
- 134,6 tūkst. Lt – lėšos, gautos už atsitiktines paslaugas;

- 110,4 tūkst. Lt – lėšos, gautos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose.

Skolinimosi rodikliai 2012 metais

Savivaldybių skolinimosi limitus nustato Lietuvos Respublikos Seimas⁸, o Lietuvos Respublikos vyriausybė - savivaldybių skolinimosi taisyklės⁹.

2012 m. pabaigoje nepasikeitus patvirtintų biudžeto pajamų dydžiui, gavus 5 mln. 350 tūkst. Lt paskolą ir grąžinus 4 mln. 250 tūkst. Lt paskolą, bendra skola (pagal sudarytas sutartis su kredito įstaigomis) sudarė 34 proc.

diagrama

Savivaldybė didesnę dalį skolintų lėšų naudoja Europos Sąjungos finansuojamiems projektams vykdyti (2010-74 proc.; 2011-45 proc.; 2012- 61 proc.).

Per penkerius metus biudžeto pajamos, nuo kurių skaičiuojami skolinimosi rodikliai, turi tendenciją mažėti, o savivaldybės skola ir jos santykis su biudžeto pajamomis, didėja. Kasmet skolintų lėšų didesnę dalis skiriama Europos Sąjungos finansuojamų projektų finansavimui. Savivaldybė, imdama paskolas, visus metus neviršijo Lietuvos Respublikos Seimo nustatytų skolinimosi limitų.

1.4 Pastebėjimai dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų

Audito metu įvertinus 2012 metų pateiktus duomenis apie Savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas, reikšmingų klaidų, turinčių įtakos metinėms Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitoms, nenustatyta.

Dėl Savivaldybės biudžeto pajamų ataskaitų duomenų

Atlikę Savivaldybės biudžeto pajamų audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

⁸2010-11-23 Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. XI-1164 redakcijos 5 str. 2 dalis;

⁹Lietuvos Respublikos vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės.

Dėl Savivaldybės biudžeto išlaidų ataskaitų duomenų

Biudžeto sandaros įstatyme numatyta, kad biudžeto asignavimai apskaitomi pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją bei lėšų šaltinius. Audito metu išanalizavus Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitų duomenis pagal funkcinę klasifikaciją (formos Nr.2) ir kasines išlaidas nustatyta:

- patikslintas asignavimų planas yra 131 mln. 903,3 tūkst. Lt tūkst. Lt. Tai sutampa su tarybos sprendimais ir administracijos direktoriaus įsakymais dėl biudžeto asignavimų skyrimo bei perskirstymo.

- gauti asignavimai sudaro 97,5 proc. asignavimų plano. Kasinės išlaidos pagal išlaidų straipsnius sutampa su gautais asignavimais bei atitinka ekonominę asignavimų paskirtį pagal ekonominę klasifikaciją. Atlikę Savivaldybės biudžeto išlaidų audito procedūras, reikšmingų klaidų nenustatėme.

Dėl Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitų duomenų

Atlikę Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų audito procedūras, reikšmingų klaidų nenustatėme.

Ivertinus 2012 metų pateiktus duomenis apie Savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas, mokėtinas ir gautinas sumas, reikšmingų klaidų, turinčių įtakos Konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui nenustatyta.

2. Pastebėjimai dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenų

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹⁰ savivaldybės rengia aukštesniojo lygio metinių konsoliduotų ataskaitų rinkinius, kurie apima savivaldybės išdo, privatizavimo fondo ir savivaldybės biudžetinių įstaigų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius. Norėdami, kad Kėdainių rajono savivaldybės 2012 metų konsoliduotame ataskaitų rinkinyje būtų pateikta teisinga ir tikra informacija apie sąskaitų likučius, gautas pajamas, sąnaudas ir grynąjį perviršį ar deficitą, atlikome reikšmingų sričių audito procedūras Savivaldybės išde, Privatizavimo fonde ir biudžetinėse įstaigose, kurių finansiniai rodikliai gali turėti reikšmingą įtaką konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio sudarymui.

Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys

Atlikę Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinio audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

Savivaldybės privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinys

Atlikę Savivaldybės privatizavimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

¹⁰ 2007-06-26 Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais);

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 1K-043 patvirtinta 2012 m. konsolidavimo schema, kurioje pateiktas savivaldybių kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų sąrašas. Kėdainių rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupę sudaro - 57 biudžetinės įstaigos, 11 viešųjų sveikatos įstaigų, 2 administruojami išteklių fondai t.y. privatizavimo ir išdo.

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyrius atsakingas už Kėdainių rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą. 2012 m. vasario 8 d. savivaldybės Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AD-1-169 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės atsakingų asmenų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių stebėjimą, pildymą ir pateikimą sąrašo patvirtinimo“ patvirtintas atsakingų darbuotojų sąrašas.

Audito metu buvo vertinama, ar viešojo sektoriaus subjektai 2012 metų savivaldybės konsoliduotame finansinių ataskaitų rinkinyje pateikė išsamius ir teisingus duomenis apie turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą ir pinigų srautus.

Viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (VSAKIS) ataskaitas pateikė 70 viešojo sektoriaus subjektų. Pateikus duomenis į VSAKIS atlikti keturi rankiniai koregavimo įrašai, kurie pagrįsti konsolidavimo įrašo pažyma¹¹. Savivaldybės metinis konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ir patvirtintas nustatytais terminais, t.y. 2013 m. gegužės 31d.

Parengtą savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį tikrinome ir analizavome pagal Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas¹².

Atlikus audito procedūras, reikšmingų klaidų nenustatyta. Bendroje konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitoje ir konsolidavimo kontrolės bendrojoje ataskaitoje gauti kontrolės ryšiai yra geri (teigiami arba lygūs nuliui), o eliminavimo procedūros atliktos gerai.

3. Dėl savivaldybės 2012 m. turto ataskaitos

Savivaldybės administracija pagal Vyriausybės 2013-04-30 nutarimą Nr.380 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 17 d. nutarimo Nr.1226 „Dėl valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitų rengimo ir teikimo“ pakeitimo“ parengė savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis. Viešojo sektoriaus subjektai - 64 savivaldybės biudžetinės įstaigos ir 2 išteklių fondai (savivaldybės išdo ir privatizavimo fondas) pateikė informaciją, reikalingą turto ataskaitai parengti.

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nefinansinio turto balansinė vertė ataskaitinių metų pradžioje sudarė 252324 tūkst. Lt, ataskaitinių metų pabaigoje – 276824,3 tūkst. Lt, iš jų: ilgalaikis materialusis turtas – 272611 tūkst. Lt, biologinis turtas – 1,3 tūkst. Lt, ilgalaikis nematerialusis turtas - 1173 tūkst. Lt, atsargos – 3039 tūkst. Lt.

¹¹ „Bendra konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaita“ ir „Konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita (detali) metinė“ pateikta 2013-05-31.

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymo Nr. 1K-152 „Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika“ 7 str.49 p. nuostatos

Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės nefinansinio turto balansinė vertė ataskaitinių metų pradžioje sudarė 60087 tūkst. Lt, ataskaitinių metų pabaigoje - 57825 tūkst. Lt.

Finansinį turtą ir įsipareigojimus sudaro turimi gryniesi pinigai, paskolos, nuosavybės vertybiniai popieriai ir kitas finansinis turtas (įsipareigojimai).

Savivaldybė ataskaitinių metų pabaigoje bankų sąskaitose turėjo 7143,6 tūkst. Lt pinigų.

Pagal turto ataskaitos duomenis negražintų paskolų likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje sudarė 15131 tūkst. Lt, ataskaitinių metų pabaigoje - 16931,9 tūkst. Lt. Nuosavybės vertybinių popierių vertė 2012 metų pradžioje 52168 tūkst. Lt, pabaigoje – 62182,1 tūkst. Lt.

Savivaldybės įsipareigojimai balansine verte 2012 metų pabaigoje sudarė 15927 tūkst. Lt. Jie sumažėjo 1430 tūkst. Lt palyginus su įsipareigojimų suma metų pradžioje.

Įvertinę visų viešojo sektoriaus subjektų sudarytų savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitų duomenis, nustatyta - visas turtas ir įsipareigojimai įtraukti į ataskaitą, pateikti duomenys teisingi.

4. Savivaldybės lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais

4.1. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybės biudžetui panaudojimas

Mokinio krepšelis

Vadovaujantis mokinio krepšelio apskaičiavimo ir paskirstymo metodika¹³, ugdymo proceso organizavimo ir valdymo, mokyklos darbuotojų išlaikymo, psichologinės, specialiosios pedagoginės, specialiosios ir socialinės pedagoginės pagalbos organizavimo išlaidos sudaro vidutiniškai 14 procentų (nuo 8 iki 20 proc.).

Kėdainių rajono savivaldybės ugdymo įstaigose valdymo išlaidos vidutiniškai sudaro 23,9 proc. Yra įstaigų, kuriose šis procentas beveik 50 proc. (suaugusiųjų mokymo centras - 49,6 proc.). Tik keliose švietimo įstaigose valdymo išlaidos mažesnės nei 20 proc. („Atžalyno“, gimnazija - 16,8 proc., Šviesioji gimnazija - 18, 7 proc., „Ryto“ pagrindinė mokykla - 16,9 proc., mokykla-darželis "Vaikystė" - 16,9 proc.)

2012 metais vieno vaiko išlaikymo išlaidos sumažėjo, tačiau neformaliojo ugdymo įstaigose jos padidėjo. Vadovaujantis tarybos 2012 m. vasario 10 d. sprendimo Nr. TS- 8 „Kėdainių rajono savivaldybės mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašu“, 15.6 p. „Kėdainių rajono savivaldybės neformaliojo švietimo įstaigoms, papildančioms bendrąsias pradinio, pagrindinio ir vidutinio ugdymo programas, skirti 5 Lt per mėnesį mokiniui nuo bendro mokinių (išskyrus priešmokyklinius ir ikimokyklinius mokinius), skaičiaus rajone. Lėšų sumą paskirstyti tarp neformaliojo švietimo įstaigų pagal lankančių mokinių dalį bendrame mokinių skaičiuje.“ Ankstesnėje mokinio krepšelio paskirstymo tvarkoje (2011 m. vasario 4 d. Nr. TS- 10) buvo skirti 5 Lt per mėnesį mokiniui, lankančiam neformaliojo švietimo įstaigas pagal Švietimo ir kultūros departamento švietimo skyriaus pateiktą mokinių sąrašą.

Mūsų nuomone neformaliajam ugdymui reikėtų skirti 5 Lt ne nuo bendro mokinių skaičiaus rajone, bet lankančių neformaliojo švietimo įstaigas mokinių skaičiaus.

¹³ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2001-06-27 nutarimas Nr. 785 „Dėl mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos patvirtinimo“.

2013-01-03 nepanaudotos mokinio krepšelio lėšos 5985,59 Lt grąžintos Švietimo ir mokslo ministerijai. „Ryto“ pagrindinė mokykla grąžino didžiausią mokinio krepšelio dalį - 4185,17 Lt arba 70 proc.

Pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą¹⁴, perkančioji organizacija, vykdydama supaprastintus pirkimus, privalo vadovautis įstatymo bendromis ir supaprastintiems pirkimams taikomomis nuostatomis. Pirkimai turi būti atlikti pagal patvirtintas taisykles.

Atliekant mokinio krepšelio audito procedūras buvo vertinta viešųjų pirkimų atitiktis teisės aktų reikalavimams. Pasitaikė teisės aktų nuostatų nesilaikymo atvejų:

- skelbiant įstaigų supaprastintas viešųjų pirkimų taisykles ir viešųjų pirkimų planus

Labūnavos pagrindinė mokykla (taisyklės ir pirkimų planas nepaskelbti mokyklos internetinės svetainės tinklalapyje)

Juozo Paukštelio pagrindinė mokykla (taisyklės nepaskelbtos CVP IS, neplanuotas ilgalaikio turto įsigijimas iš mokinio krepšelio lėšų). Įsigytas ilgalaikis turtas, kurio vertė 1189,99 Lt priskirtas išlaidų straipsniui „prekių ir paslaugų naudojimas“ (forma Nr. 2). Nesivadovaujama tarybos 2012 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. TS-8 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

4.2. Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo ir mero fondo lėšų naudojimo

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas

2012 metams savivaldybės tarybos sprendimu⁷ patvirtintas 50,0 tūkst. Lt dydžio Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas, kuris neviršijo Biudžeto sandaros įstatyme nustatyto 1 proc. limitu. Ataskaitiniais metais pagal nustatytą tvarką panaudota 33,9 tūkst. Lt, arba 67,8 proc. planuotų rezervo lėšų.

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšos panaudotos vadovaujantis patvirtintomis Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo naudojimo taisyklėmis¹⁵.

Savivaldybės mero fondas

Mero fondo sudarymo ir panaudojimo tvarka¹⁶ numato, kad atstovavimui Lietuvoje ir užsienyje kas mėnesį gali būti skiriama iki dviejų Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskutiniojo paskelbto Lietuvos ūkio vidutinio mėnesio darbo užmokesčio dydžio.

2012 metams patvirtintas 50,0 tūkst. Lt, mero fondas, panaudota 49,8 tūkst. Lt arba 99,6 proc. šio fondo lėšų. Mero fondo lėšos panaudotos pagal tarybos nustatytą tvarką, neviršijant bendrų savivaldybės reprezentacijai skirtų lėšų.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymas 2005-12-22 Nr. X-471 (su vėlesniais pakeitimais);

¹⁵ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2006-01-27 sprendimas Nr. TS-3 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo naudojimo taisyklių tvirtinimo“;

¹⁶ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2008-11-28 sprendimas Nr. TS-316 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės mero fondo sudarymo“.

4.3. Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas

Kėdainių rajono savivaldybei Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimui ir mokėjimui 2012 metais skirta 14 334,3 tūkst. Lt valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, panaudota 14 202,4 tūkst. Lt, arba 99,1 proc.

Iš jų panaudota:

- socialinės pašalpos pinigais arba natūra mirusiojo artimiesiems (sutuoktiniui, buvusiam sutuoktiniui, vaikams) - 788,3 tūkst. Lt, arba 91,7 proc.
- socialinės paramos teikimas pašalpų forma, siekiant padėti padengti žmonių išlaidas už būstą - 2882,4 tūkst. Lt, arba 99,8 proc.
- socialinės išmokos natūra ir pinigais socialiai pažeidžiamiems asmenims -10278,8 tūkst. Lt, arba 99,7 proc.
- kitoms socialinės apsaugos ir rūpybos įstaigoms bei priemonėms - 252,9 tūkst. Lt, arba 95,1 proc.

2013-01-04 gražintos Finansų ministerijai nepanaudotos lėšos 131,9 tūkst. Lt, (mokėjimo nurodymas Nr. 11978).

Skiriant socialinę pinigine pašalpą, visuomenei naudingos veiklos organizavimas buvo vykdomas nesivadovaujant tarybos sprendimu¹⁷ Josvainių bei Dotnuvos seniūnijose. Apie visuomenei naudingos veiklos organizavimą Josvainių bei Dotnuvos seniūnijose 2012-12-27 raštu Nr.67¹⁸ Savivaldybės kontrolierius informavo savivaldybės administracijos direktorių. 2013-01-08 patikrinus Josvainių ir Dotnuvos seniūnijos Visuomenei naudingai veiklai pasitelktų asmenų ir atliktos veiklos ataskaitas, neatitikimų nenustatyta.

4.4. Ilgalaikio turto sritis

Pagal valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą¹⁹ – turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama efektyviai ir racionaliai.

Audito metu nustatyti turto naudojimo neatitikimų atvejai:

Ilgalaikio turto apskaita tvarkoma nesivadovaujant 12-uju „Ilgalaikis materialusis turtas“ bei 13-uju „Nematerialusis turtas“ viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartais²⁰ (nėra nustatyta ilgalaikio turto likvidacinė vertė, ilgalaikis turtas priskirtas neteisingai turto grupei)

Juozo Paukštelio, Labūnavos pagrindinės mokyklos, Vilainių, Pernaravos, Pelėdnagių seniūnijos, Priešgaisrinė tarnyba, vaikų globos namai „Saulutė“

¹⁷ Kėdainių rajono tarybos 2012-06-29 sprendimas Nr. TS-217 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės gyventojų telkimo visuomenei naudingai veiklai atlikti tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁸ Kėdainių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2012-12-27 raštas Nr. 67 „Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo“.

¹⁹ Lietuvos Respublikos 1998-05-12 valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais);

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“, 2008-07-16 įsakymas Nr. 1K-238 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo“;

Įstaigos naujose ilgalaikio turto apskaitos kortelėse nenurodė visų duomenų reikalingų apskaičiuojant nusidėvėjimo sumas to ilgalaikio turto, kuriam pakeistas naudingo tarnavimo laikas. Turtui taikė kitas nusidėvėjimo normas nei patvirtinta tarybos²¹.

Pernaravos, Vilainių, Pelėdnagių seniūnijos, Labūnavos, Juozo Paukštelio pagrindinės mokyklos, Priešgaisrinė tarnyba, vaikų globos namai „Saulutė“

Turto srityje buvo vertinama, ar savivaldybės biudžetinės įstaigos tinkamai pasirengė ir atliko 2012 m. viso turto (ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo, biologinio, finansinio, atsargų, gautinų sumų, piniginių lėšų) ir įsipareigojimų (ilgalaikių ir trumpalaikių) inventorizacijas, vadovaujantis patvirtintomis Inventorizacijos taisyklėmis²² ir viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartais (VSAFAS).

Dalyvaujant stebėtojo teisėmis audituojamų įstaigų metinėse inventorizacijose įsitikinta - faktiškai apžiūrėtas turtas egzistuoja. Nepilnai atlikta materialinių vertybių inventorizacija Juozo Paukštelio pagrindinėje mokykloje - neatlikta inventorizacija Lančiūnavos, Tiskūnų Juozo Urbšio skyriuose.

Nustatyti sisteminiai pažeidimai:

Inventorizacijos metu rastas netinkamas naudoti turtas nesurašytas į atskirus inventorizavimo aprašus, nurodant netinkamumo naudoti priežastis.

Juozo Paukštelio, Labūnavos pagrindinės mokyklos, Pernaravos, Dotmuvos, Vilainių seniūnijos, Priešgaisrinė tarnyba

Atliekant mokėtinų ir gautinų sumų inventorizacijas, skolos bei įsipareigojimai nesuderinti aktais su kreditoriais ir skolininkais.

Juozo Paukštelio, Labūnavos, Miegėnų pagrindinės mokyklos, Pernaravos seniūnija, Priešgaisrinė tarnyba.

Inventorizuojant skolas inventorizacijos komisija neatliko skolų (vietinės rinkliavos už atliekų surinkimą ir tvarkymą), bei turto nuvertėjimo, nesivadovavo 17 – uoju standartu „Finansinis turtas ir įsipareigojimai“²³ ir 22 – uoju standartu „Turto nuvertėjimas“²⁴.

Pernaravos ir Vilainių seniūnijos

Pastebėti sisteminiai trūkumai turto apskaitos srityje parodo įstaigos darbo kokybės klaidas, kadangi viešojo sektoriaus įstaigų vadovai netaiko kontrolės procedūrų, kurios užtikrintų turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo kontrolę.

²¹ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-10-26 sprendimas Nr.TS-305 „Dėl ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko nustatymo“;

²² Lietuvos Respublikos vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr.719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).

²³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-27 įsakymas Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo“;

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo“.

4.5. Darbo užmokesčiui skirtų asignavimų naudojimas

Biudžeto sandaros įstatymas²⁵ asignavimų valdytojus įpareigoja naudoti biudžeto lėšas pagal paskirtį, o Finansų ministro įsakymas²⁶ nustato valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją.

Audito metu nustatyta:

Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012-12-31 ataskaitoje (forma Nr.2) darbo užmokesčio straipsnio (kodas 2.1.1.1.1.) kasinės išlaidos padidintos 20,0 tūkst. Lt ir ta pačia suma sumažintos darbdavio socialinei paramai pinigais (kodas 2.7.3.1.1.1) kasinės išlaidos.

Vaikų globos namai „Saulutė“, Jaunimo mokykla, Priešgaisrinė tarnyba, Švietimo pagalbos tarnyba, Josvainių seniūnija, Dotnavos seniūnija

Veiklos rezultatų ataskaitoje darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos nurodytos 5,5 tūkst. Lt didesnės ir ta pačia suma sumažintos pagrindinės veiklos kitos sąnaudos, nesilaikant 24-uoju VSAFAS²⁷ „Su darbo santykiais susijusios išmokos“ reikalavimo.

Priešgaisrinė tarnyba, Krakų, Dotnavos seniūnija

Atlikus audito procedūras darbo užmokesčio srityje nustatyta, kad neteisėtai ir neekonomiškai buvo naudotos darbo užmokesčio lėšos.

Pagal Vyriausybės patvirtintą darbo apmokėjimo tvarką²⁸ darbuotojams priedai nustatomi už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) vykdymą. Viešojo sektoriaus subjekto vadovai nemotyvuotai skyrė darbuotojams priedus.

Josvainių seniūnija, Priešgaisrinės tarnyba

Neteisėtai sudarytos mokyklų vadovų darbo sutartys dėl papildomo darbo atlikimo. Dėl mokyklos vadovo papildomo darbo turi būti sudaryta rašytinė sutartis tarp mokyklos vadovo ir savivaldybės tarybos įgalioto asmens arba susitarimas įtrauktas į pagrindinę darbo sutartį. Papildomo darbo sutarties sudarymas su pačiu savimi prieštarauja Viešųjų ir privačių interesų derinimui.

²⁵ 1990-07-30 Biudžeto sandaros įstatymas Nr.I-430 (su vėlesniais pakeitimais);

²⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija;

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr.1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto aptvirtinimo“;

²⁸ Lietuvos Respublikos vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr.511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Pagal Vyriausybės nutarimo²⁹ 2 punktą mokytojams nustatyta ne ilgesnė kaip 36 valandų darbo savaitė, Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-02-10 sprendimu Nr. TS-4 mokyklose netaikomi išimties atvejai, kada leidžiama dirbti daugiau negu 36 valandas per savaitę. 5 mokyklose 2012-2013 m.m. mokytojai viršijo leistiną 36 savaitinių valandų krūvį.

Kėdainių šviesiojoje gimnazijoje - 3 mokytojai, M.Daukšos pagrindinėje mokykloje - 1 mokytojas, Miegėnų pagrindinėje mokykloje - 1 mokytojas, Jaunimo mokykloje - 3 mokytojai, „Aušros“ sveikatinimo ir sporto pagrindinėje mokykloje - 3 mokytojai

Pareiginėje instrukcijoje turi būti išnagrinėjamos darbuotojo veiklos sritys bei konkretūs darbai kuriuos darbuotojas turi vykdyti. Juozo Paukštelio pagrindinės mokyklos, Jaunimo mokyklos darbuotojų patvirtintose pareiginėse instrukcijose nustatytos bendros tai pareigybei privalomos atlikti funkcijos, nepritaikytos konkrečių darbuotojų atliekamoms veiklos sritims.

4.6. Kūno kultūra ir sporto plėtra

Kontrolės ir audito tarnyba atliko savivaldybės biudžeto programos 04 „Kūno kultūra ir sporto plėtra“ lėšų, skirtų viešųjų įstaigų veiklos programoms finansuoti, audito procedūras. Didžiausia dalis kūno kultūros ir sporto veiklos projektų finansavimo iš rajono savivaldybės biudžeto lėšų yra skiriama viešajai įstaigai „Veržlusis Nevėžis“ – 81 proc. prioritetinių sporto šakų piniginių lėšų. VŠĮ „Veržlusis Nevėžis“ nustatyti neatitikimai :

- Iš savivaldybės biudžeto gautos tikslinės lėšos programai vykdyti apskaitomos įvairiose banko sąskaitoje. Nesudaromas atskiras registras.
- Lėšos naudojamos nesivadovaujant Kėdainių rajono kūno kultūros ir sporto veiklos projektų finansavimo sutarties³⁰ 3.1 punktu „gautos lėšas panaudoti tik šios sutarties 1 priede aprašyto projekto vykdymui pagal sąmatą, pridėtą prie šios sutarties“ ir taisyklių³¹ 18 punktu „Skiriamos lėšos negali būti naudojamos kitiems tikslams, nei nurodyta sutartyje, arba būti perkeltos į kitus biudžetinius metus“.

Neatliktos 2011 m. projekto sąmatos keitimo procedūros.

- Įstaiga neturi pasitvirtinusi maitinimosi išlaidų skyrimo ir mokėjimo tvarkos, nevedami pirminiai buhalterinės apskaitos dokumentai, išmokamos avansinės maitinimosi išlaidos.

Kiti pastebėjimai kūno kultūros ir sporto veiklos programų vykdyme:

Įstaigos laiku nepateikė atsiskaitymo už projekto vykdymui panaudotas lėšas. Nevykdo Kėdainių rajono kūno kultūros ir sporto veiklos projektų finansavimo sutarčių 3.5 punkto „kiekvienam ketvirčiui pasibaigus, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 5 dienos, Užsakovui pateikti biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaitą (forma Nr.2), patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro ir visų pirminių buhalterinių dokumentų, patvirtinančių padarytas išlaidas, patvirtintas kopijas“.

²⁹ Vyriausybės 2003-09-30 nutarimo Nr. 1195 „Dėl darbuotojų, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, darbo laiko sutrumpinimo tvarkos ir darbuotojų, kuriems nustatytas sutrumpintas darbo laikas, darbo apmokėjimo sąlygų patvirtinimo;

³⁰ Kėdainių rajono kūno kultūros ir sporto veiklos projektų finansavimo 2011-03-15 sutartis Nr. VP-134;

³¹ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2011-10-28 sprendimas Nr. TS-392 „Kėdainių rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto veiklos projektų finansavimo iš rajono savivaldybės biudžeto lėšų taisyklių, vertinimo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“.

Kėdainių bokso federacija, Kėdainių „Nevėžio“ veteranų futbolo klubas, Jojimo klubas „Ulonai“, Kėdainių rajono žolės riedulio sporto klubas, Kėdainių sporto klubas „STOIKAS“, Kėdainių ledo ritulio klubas, Akademijos turizmo ir sporto klubas

5. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas

Atlikus audito procedūras, nustatyta, Kėdainių rajono savivaldybėje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus: pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacines sistemas ir kitus vidaus kontrolės kriterijus.

Audito metu nustatyti nereikšmingi vidaus kontrolės trūkumai vykdant viešuosius pirkimus, apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą, apskaičiuojant darbo užmokestį ir rengiant įsakymus personalo klausimais, administruojant darbo sutartis bei vykdant kitus, su personalo valdymu susijusius klausimus.

Nustatyti neatitikimai neturėjo įtakos savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, tačiau manome, kad į juos turėtų būti atkreiptas savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų dėmesys.

6. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Savivaldybės administracija, jos struktūriniai padaliniai – seniūnijos, ir savivaldybei pavaldžios įstaigos, dėl audito metu nustatytų neatitikimų, pastebėjimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotos žodžiu bei raštu - teikiant raštus bei pažymas.

Vykdydamos mūsų teiktas rekomendacijas įstaigos ištaisė daugumą klaidų, kurios turėjo įtakos finansinių ataskaitų teisingumui, bei Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymui ir naudojimui. Kontrolės ir audito tarnyba 2013 metų gegužės mėn. pravedė gamybinius pasitarimus visiems rajono viešojo sektoriaus subjektų vadovams ir buhalteriams, kur buvo analizuojamos sistemingai pasikartojančios įstaigos veikloje ir apskaitoje pasitaikančios klaidos.

Plačiau apie pažangą įgyvendinant teiktas rekomendacijas bus analizuojama audituotų įstaigų rekomendacijų įgyvendinimo ataskaitose.

REKOMENDACIJOS

Savivaldybės administracijos direktoriui nustatyti papildomas stebėjimo procedūras atsakingiems asmenims, nurodant jų pareigas ir atsakomybę:

Visų įstaigų vadovams ir buhalteriams:

- nustatyti nuvertėjusio turto atsiperkamąją vertę ir turto nuvertėjimą, turta priskirti teisingai turto grupei t. y. ištaisyti klaidas, susijusias su ilgalaikio turto apskaita ne pagal VSAFAS, siekiant pateikti tikras ir teisingas finansines ataskaitas.
- užtikrinti teisingą informacijos apie turto nusidėvėjimo sąnaudų atspindėjimą veiklos rezultatų ataskaitose.
- organizuoti ir atlikti teisingą turto ir įsipareigojimų inventorizavimą, pagal teisės aktų reikalavimus.
- numatyti priemones, kurios užtikrintų organizuojamų viešųjų pirkimų atitikti teisės aktų reikalavimus.
- užtikrinti, kad įstaigos asignavimai būtų apskaityti pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius.
- užtikrinti, kad įstaigos buhalterinė apskaita būtų tvarkoma finansų valdymo ir apskaitos sistemoje „Biudžetas VS“ (visais moduliais) ir atitiktų VSAFAS reikalavimus.

Savivaldybės administracijos seniūnijų seniūnams:

- užtikrinti, kad skiriant socialinę piniginę pašalpą, visuomenei naudingos veiklos organizavimas būtų vykdomas vadovaujantis tarybos sprendimu (2012-06-29 sprendimas Nr. TS-217).

Švietimo įstaigų vadovams:

- numatyti papildomas kontrolės procedūras, užtikrinančias tinkamą įsakymų dėl darbo užmokesčio priedų, priemokų bei išmokų rengimą.
- užtikrinti, kad darbo sutartys atitiktų teisės aktų reikalavimus bei sustiprinti darbo sutarčių pildymo kontrolę.
- užtikrinti, kad ugdymo proceso organizavimo ir valdymo išlaidos neviršytų 20 procentų patvirtintų mokinio krepšelio lėšų.
- užtikrinti, kad pedagogai neviršytų nustatytą leistiną 36 savaitinių valandų krūvį.

Švietimo skyriaus vedėjui:

- inicijuoti, kad iš rajonui skirtų mokinio krepšelio lėšų, neformaliam ugdymui būtų skirta 5 Lt nuo lankančių neformaliojo švietimo įstaigas mokinių skaičiaus.
- numatyti priemones, kurios stiprintų švietimo įstaigų priežiūrą ir kontrolę, tarifinių sąrašų sudarymą, mokinių skaičiaus pateikimą mokinių registre.

Apskaitos, kultūros ir sporto skyriaus vedėjams:

- administruojant kūno kultūros ir sporto veiklos projektų įgyvendinimą, užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos pagal sudarytas sąmatas ir kontroliuoti sudarytų projektų sutarčių vykdymą.

Savivaldybės kontrolierė

Zita Valiauskienė

Vyr. specialistė

Angelina Gadeikienė

Vyr. specialistė

Rūta Lukoševičienė

Vyr. specialistė

Vilma Unikienė